

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3495/24
26.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Оливера В. Поповић, адвокат из Београда, ул.Војводе Миленка 5/II, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из Београда, Булевар Михаила Пупина 109/6, ради дуга, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Обреновцу П 260/17 од 19.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба, тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Обреновцу П 260/17 од 19.9.2023. године у делу првог става изреке, којим је обавезана тужена да тужиоцу на име дуга исплати износ од 4.497,56 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Обреновцу П 260/17 од 19.9.2023. године у преосталом делу првог става изреке, којим је одлучено о камати, тако што се обавезује тужена ББ из ... да тужиоцу АА из ... на досуђени износ од 4.497,56 евра исплати законску затезну камату почев од дана подношења тужбе па до исплате по каматној стопи утврђеној на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске Централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке пресуде Основног суда у Обреновцу П 260/17 од 19.9.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ из ... да тужиоцу АА из ... на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 500.961,00 динара, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца. па је обавезана тужена да тужиоцу на име дуга исплати износ од 4.497,56 евра у динарској противредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате по каматној стопи утврђеној на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске Централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, у року од 15 дана од пријема пресуде. Другим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 527.961,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу побијајући пресуду у целости, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена повреда одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе на коју се неосновано указује жалбом тужене, имајући у виду да је изрека ожалбене пресуде јасна и разумљива, па се њена правилност и законитост могу испитати, а разлози изнети у образложењу побијане одлуке су у складу са изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоца је са туженом упознао ВВ, овде сведок, јер је тужена за потребе реновирања своје куће требало да изведе одређене грађевинске и занатске радове. Парничне странке су закључиле усмени уговор о делу према којем је обавеза тужиоца била да изведе одређене грађевинске и занатско-фарбарско и молерске радове у кући тужене, која се налази у ..., ул. ..., док је обавеза тужене била да му за изведене радове плати уговорену накнаду. Тужилац и тужена постигли су договор да тужилац ове радове изведе по цени јединице мере и то по једном квадратном, односно дужном метру у зависности од врсте радова. Тужилац се обавезао да набави потребни материјал, а како је имао потраживање према предузећу “...”, које је поседовало и машине за машинско малтерисање, то је машину и материјал узео од тог предузећа, а са туженом је договорио цену од 4 евра по 1 м2 за радове машинског малтерисања. Радови су трајали 2,5-3 месеца, а након што је тужилац обавио претежни део радова, пред крај спроведених гипсарских радова тражио је од тужене да му исплати део новца како би исплатио раднике, али тужена није имала новца, па му је понудила да му пренесе плац у својину као накнаду за изведене радове. Тужена није исплатила тужиоцу накнаду за изведене радове, нити му је пренела плац у својину. Према налазу и мишљењу судског вештака Бранислава Стекића од 18.4.2023. године, индивидуални стамбени објекат тужиле П+1 састоји се од приземља и спрата, у приземљу су гаража, соба за вежбање, предсобље са степеништем за спрат, кухиња,

трпезарија, дневни боравак, купатило и тераса, док су на спрату степенишни простор/галерија, купатило, три спаваће собе, просторија за гардеробу и тераса. Вештак је утврдио да су на дан вештачења сви радови на адаптацији предметног простора били у потпуности завршени, те да су приземље и спрат били у употреби. Информације о стању простора пре почетка адаптације и о обиму изведених радова вештак је добио од стране тужиоца и тужене у форми усмених изјава. Према изјавама тужиоца и тужене изведени су следећи радови: малтерисање зидова и плафона, малтерисање шпалетни, радови на изради спуштених плафона од гипса, радови на облагању зидова гипсаним плочама и обрада шпалетни гипсом, израда гарнишни од гипса и израда скривача (сулфита) од гипса. Вештак је свој налаз урадио у 2 варијанте и то у првој варијанти према изјави тужиоца, а у другој варијанти према изјави тужене, узимајући у обзир технологију приликом извођења грађевинско- занатских и молерско-фарбарских радова у предметном објекту. Вештак је утврдио да је у првој варијанти (према изјави тужиоца) малтерисање зидова и плафона у приземљу и спрату извршено на површини до 434,30 м², те уколико се примени цена од 4 евра по м², вредност тих радова износи 1737,20 евра, затим малтерисање шпалетни око прозора је извршено на 74,39 м¹, те уколико се примени цена од 4 евра по м¹, вредност тих радова износи 297,56 евра. Израда спуштеног плафона од гипса је извршена на површини од 71,30 м², те уколико се примени цена од 10 евра по м², вредност тих радова износи 713 евра. Олагање зидова гипсаним плочама је извршено на површини од 67,49 м², те уколико се примени цена од 10 евра по м², вредност тих радова износи 647,90 евра. Израда гарнишни од гипса је извршена на површини од 11,61 м¹, те уколико се примени цена од 15 евра по м¹, вредност тих радова износи 174,15 евра. Обрада шпалетни од гипса је извршена на 61,80 м¹, те уколико се примени цена од 5 евра по м¹, вредност тих радова износи 309 евра и израда скривача од гипса је извршена на 39,45 м¹, те уколико се примени цена од 15 евра по м¹, вредност изведених радова износи 591,75 евра. На основу наведеног вештак је мишљења да укупан износ изведених радова по првој варијанти износи 4.497,56 евра, док по другој варијанти, а по ценама које је по јединици мере навела тужена укупна вредност наведених радова би износила 2.247,71 евра.

Првостепени суд је најпре ценио приговор недостатка активне легитимације, који је истакла тужена, па је имајући у виду да су парничне странке закључиле усмени уговор о делу према којем је обавеза тужиоца била да изведе одређене грађевинске и занатско-фарбарско молерске радове у кући тужене која се налази у ... у ул. ..., а обавеза тужене да му за извршене радове плати уговорену накнаду то је приговор недостатка активне легитимације оценио као неоснован. Такође, налази да у прилог неоснованости тог приговора говори и чињеница да је тужена током поступка предлагала мирно решење спора и била спремна да тужиоцу за извршене радове исплати 2.000,00 евра у динарској противвредности.

Надаље, полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те чињенице да су тужилац и тужена 2016. године закључили усмени уговор о делу према којем се извођач радова (овде тужилац) обавезао да овде туженој на њеном објекту у ..., ул. ... изведе одређене грађевинске и занатско-фарбарско молерске радове, а које радове је тужилац извео, а тужена за изведене радове тужиоцу није платила никакву накнаду, што је међу странкама било неспорно, то је првостепени суд становишта да је тужена као наручилац тих радова у обавези да испуни своју уговорну обавезу, те да тужиоцу исплати уговорену накнаду, а која у конкретном случају износи 4.497,56 евра, у смислу

одредби члана 17, члана 600 и члана 67 став 1 Закона о облигационим односима, па је одлучио као у првом ставу изреке пресуде. На досуђени износ из става првог изреке тужиоцу је призната камата према Закону о затезној камати од подношења тужбе, па до исплате, у смислу одредбе чл. 277 ст. 1 Закона о облигационим односима.

Одлука о трошковима поступка донета је применом одредби члана 150,153 и 154 Закона о парничном поступку.

Ценећи жалбене наводе тужене, Апелациони суд у Београду налази да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно првостепени суд за одлуку у потврђујућем делу применио материјално право, дајући за своју одлуку у том делу јасне и довољне разлоге које у целости прихвата и Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Наиме, одредбом члана 17. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) прописано је да стране у облигационом односу дужне су да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење. Чланом 262. истог закона прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно и у свему како она гласи (став 1). Када дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати и накнаду штете коју је услед тог претрпео (став 2). Чланом 600. истог закона, прописано је да уговором о делу посленик се обавезује да обави одређени посао као што је израда или оправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада, а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду, а чланом 623. истог закона прописано је да се накнада одређује уговором, уколико није одређена обавезном тарифом или којим другим обавезним актом (став 1), а ако накнада није одређена, утврдиће је суд према вредности рада, према нормално потребном времену за такав посао, као и према уобичајеној накнади за ту врсту рада (став 2).

Активна и пасивна легитимација су облици стварне легитимације и представљају материјално-правни однос странака према предмету спора, тако да ову легитимацију у једном спору имају лица која су учесници материјално-правног односа, из чега произлази да су приговор недостатка активне легитимације, као и приговор недостатка пасивне легитимације материјално-правни приговори који утичу на основаност тужбеног захтева. У ситуацији када странке нису активно и пасивно легитимисане јер нису у материјално-правном односу, тужбени захтев се одбија, што значи да се о таквом приговору одлучује одлуком о тужбеном захтеву.

Имајући у виду напред наведено, те правилно утврђено чињенично стање из кога несумњиво следи да су тужилац, као посленик (предузимач, извођач радова) и тужена, као наручилац радова закључили усмени уговор о делу према коме се тужилац обавезао да на предметном објекту тужене изведе одређене грађевинске и занатско-фарбарске молерске радове, а тужена да за то плати уговорену накнаду, те како је тужилац уговорене радове извршио на објекту тужене, а тужена за то није платила накнаду, то је правилно закључио првостепени суд да је неоснован приговор активне легитимације који је истакла тужена. Наиме, из исказа тужиоца и саслушаних сведока (којима је првостепени суд поклонио веру) несумњиво се утврђује да је тужилац радове на објекту тужене изводио у своје име и за свој рачун, а не у име и за рачун ВВ, имајући у виду да је радове на објекту тужене изводио преко радника запослених у његовој фирми ..., чији је он власник, да је исти за потребе машинског малтерисања објекта тужене обезбедио машину за машинско малтерисање и материјал од фирме "...", да је

извођење тих радова управо платио тужилац, као и да је тужилац обезбеђивао материјал за извођење и осталих радова на објекту тужене, док сведок ВВ није долазио у објекат тужене, због чега је животно нелогично да је тужена накнаду за извођење предметних радова уговарала управо са ВВ, а не са тужиоцем. Такође, у прилог неоснованости приговора активне легитимације говори и чињеница да је тужена током поступка предлагала мирно решење спора са тужиоцем и била спремна да њему исплати износ од 2000 евра у динарској противвредности на име изведених радова.

Стога су неосновани сви наводи тужене којима се указује да тужилац није активно легитимисан за вођење ове парнице у којој тражи исплату дуга по основу изведених грађевинских и занатско-фарбарских и молерских радова на објекту тужене, како је то правилно оценио првостепени суд.

Неосновани су и наводи жалбе тужене којима се оспорава висина тужбеног захтева, указујући да је првостепени суд занемарио тврдње тужене о квалитету изведених радова и примедбама које је имала на изведене радове. Ово стога што тужена у току првостепеног поступка није истицала примедбе на налаз и мишљење судског вештака Стекић Бранислава, нити је предлагала извођење доказа на околност да се утврди квалитет изведених радова на предметном објекту, те евентуално умањи вредност изведених радова због недостатака у извођењу радова, због чега у овој фази поступка сагласно одредби члана 372 ЗПП, не може са успехом оспоравати налаз и мишљење именованог вештака на начин како то жалбом чини, а самим тим ни висину опредељеног тужбеног захтева. Такође, тужена је имала могућност да у смислу одредбе члана 271 став 2 наведеног закона ангажује стручно лице које би сачинило стручне примедбе на достављени налаз и мишљење вештака Стекић Бранислава, а што није учинила, па самим тим су неосновани њени наводи којима се оспорава утврђено чињенично стање у вези са висином тужбеног захтева, који је тужилац прецизирао према варијанти А налаза и мишљења наведеног вештака.

Неосновани су жалбени наводи тужене којима напада слободну оцену доказа првостепеног суда. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП, прописано је да суд по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и бржљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Слободна оцена доказа подразумева да приликом њихове оцене и с тим у вези утврђивања чињеница које су од значаја за одлуку, суд узима у обзир све чињенице у процесној грађи коју има пред собом и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. У доказном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде, поред писаних доказа, саслушане су парничне странке, као и сведоци. Правилна оцена исказа сведока, односно странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и опште познатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок, односно странка оставља на суд приликом давања исказа.

Поступајући по овом начелу, првостепени суд је доводећи исказе парничних странака и саслушаних сведока у везу са приложеним писаним доказима, исказао своје стечено уверење кроз оцену доказа у побијаној пресуди. С тога су неосновани наводи жалбе тужене да тужилац ни једним доказом није доказао које је радове извео, с

обзиром да је првостепени суд из налаза и мишљења судског вештака Стекић Бранислава, а на који тужена није имала примедби, утврдио количину и врсту изведених радова, као и јединичну цену за изведене радове. Дакле, на основу изведених доказа првостепени суд је несумљиво утврдио да је између тужиоца, као посленика (предузимач, извођач радова) и тужене, као наручиоца дошло до закључења усменог уговора о делу, да је тужилац извршио уговорене радове на објекту тужене, да вредност извршених радова износи 4.497,56 евра и да тужена није платила накнаду за извршене радове.

Имајући у виду наведено, правилна је одлука првостепеног суда којом је усвојио тужбени захтев тужиоца, будући да су за то испуњени услови прописани одредбама чланова 17 и 600 Закона о облигационим односима, за обавезивање тужене да тужиоцу плати накнаду за изведене радове.

Како се ни осталим жалбеним наводима не доводи у сумњу правилност закључка првостепеног суда у погледу постојања дуга по основу изведених грађевинских радова на објекту тужене, Апелациони суд је применом одредбе члана 390, у вези са одредбом члана 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучио као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, одлука првостепеног суда у делу првог става изреке којом је одлучено о исплати камате на износ главног дуга у еврима заснована је на погрешној примени материјалног права и то одредбе члана 395 ЗОО, а о правилној примени материјалног права другостепени суд води рачуна по службеној дужности сходно одредби члана 386 став 3, у вези са одредбом члана 376 Закона о парничном поступку.

Наиме, наведеном законском одредбом прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење може се захтевати искључиво у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе. Стога, тужиоцу припада право на исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга у еврима у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, сходно одредби чл. 395 Закона о облигационим односима, у вези са одредбом чл. 4 став 1 и чл. 5 Закона о затезној камати, због чега је ожалбена пресуда у том делу преиначена.

Са наведених разлога применом члана 394 тачка 4 Закона о парничном поступку, у вези са чланом 387 став 1 тачка 5 овог Закона, одлучено је као у другом ставу изреке ове пресуде.

Такође, не може се прихватити као правилна ни одлука о трошковима парничног поступка која је донета погрешном применом материјалног права.

Наиме, одредбом члана 154 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да ће суд приликом одлучивања који ће се трошкови накнадити странци, узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд ценећи све околности конкретног случаја. Одредбом члана 163 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да о накнади трошкова одлучује суд на одређени захтев странке, а ставом 2 истог члана прописано је да је странка дужна да у захтеву определи врсту и износ

трошкова за које тражи накнаду.

Тужиоцу заступаном од стране пуномоћника из реда адвоката сходно члановима 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, према успеху у спору, припадају трошкови за састав тужбе и два образложена поднеска (28.10.2017. и 18.1.2021. године), у износу од по 13.500,00 динара, приступа пуномоћника на 14 одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара, приступа пуномоћника тужиоца на 7 неодржаних рочишта у износу од по 11.250,00 динара, трошкове вештачења у укупном износу од 95.140,00 динара, увећани за трошкове таксе на пресуду у износу од 34.571,00 динара, што укупно износи 500.961,00 динара, све одмерено према АТ и ТТ важећој у време пресуђења.

На основу изнетог, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у трећем ставу изреке.

Како је тужена успела у жалбеном поступку у незнатном делу, то је применом члана 165 став 1 Закона о парничном поступку, одбијен као неоснован њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у четвртном ставу изреке.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић